

A szerzett decubitus

*WHO NEVES program
Betegbiztonsági Fórum
2009.02.26.*

*Dr. Udvardiné H. Szilvia
Szent Imre Kórház*

A kórházi ellátás egyik jelentős problémájának tekinthető a decubitus kialakulása.

Az esemény jelentősége

- A néhány legfontosabb gondolat:
 - Az ellátottak **életminőségének a romlását** eredményezheti
 - az egyik alap ápolásszakmai indikátornak tekinthető
 - Kialakulása
 - Növeli a kiadásokat (gyógyszer, kötszer és egyéb költségek) és az ápolási időt
 - többletmunkát eredményez

A decubitusról...

- Nemzetközi helyzet (számtalan felmérés, adatgyűjtések országos szinten, számos publikáció)
 - A decubitus gyakorisága:
 - Kórházi ápolás során akut osztályon
1,4 – 14%
 - Krónikus osztályon 10 – 25%.
 - Gerincsérülteket ellátó osztályon 20 – 30%

A decubitusról...

- Hazai helyzet (publikációk, felmérések)
 - Országos adatok hiányában:
 - Becsült adat: **100 000 decubitus évente**
 - Gyógyinfok adatai szerint **1994-ben 3710** esetet kódoltak.
 - Az OEP adatai szerint az előforduló decubitus-esetek gyógykezelésére, ápolására kifizetett összeg **1994-ben 23 624 425 Ft volt.**

(Egészségügyi Gazdasági Szemle, 1995.)

A NEVES - decubitus

- A decubitus monitorozása kizárólag a kórházban kialakult (szerzett) eseményekre terjedt ki
- Az adatgyűjtési időszak
2008. szeptember- 2009. január hónap
- A jelentések anonimek
- A beérkezett és feldolgozott adatlapok száma: **84**

Eredmények I.

- **A jelentett esetek alapján a betegek átlagéletkora:**
 - ffi: 65,8 év
 - nő:72,5 év
- **A szedett gyógyszerek száma:**
 - 11% - 2 féle
 - 13,4% - 4 féle
 - 14,6 % - 6 féle
 - 12,2% - 8 féle
- Ebből a szedatívumot szedők száma:24 fő
- Fájdalomcsillapítót szedők száma: 31 fő

Eredmények II.

- **Rögzített funkcióképeségi zavarok:**
 - inkontinencia 84,5%
 - fájdalom 41,7%
 - tudatzavar 38,1%
 - érzészavar:21,4%
- **Mozgásképeség:** a betegek 75%-a fekvőbeteg, tartósan immobil 14,3% volt.

Eredmények III.

- A betegek 90%-a viselt pelenkát, 69%-nak volt katétere (pelenkakorlátozás a vizsgálatok 91%-ban nem volt).
- Kiemelendő pozitívum, hogy a betegek 82%-nál elvégezték a kockázatfelmérést (Norton-skála).
 - **Besorolás szerinti kockázati megoszlások (69eset alapján)**
 - **Kritikus helyzet (magas kockázat): 59,4%**
 - **Valószínűsíthető helyzet: 39,1%**
 - **Nincs kockázat: 1,4%.**

Eredmények IV.

- **A decubitus kialakulásának helyei:**
 - Keresztcsont: 64,3%
 - Sarok: 27,4%
 - Ülőgumó: 14,3%
- **Az észlelt decubitus stádiumonkénti megoszlása:**
 - I. st. – 40,2%
 - II. st. – 47,6%
 - III. st. – 7,3%
 - IV. st. – 4,9%

Eredmények V.

- **A felvételtől a decubitus kialakulásáig eltelt idő** (napokban):
 - 1-3 nap: 16,7%
 - 4-6 nap: 33,3%
 - 7-10 nap: 12,8%
- **Osztálytípusok megoszlása:**
 - Aktív: 78,6%
 - Egyéb krónikus: 11,9%
 - Rehabilitációs: 8,3%

Eredmények VI.

- **Prevenációs eszközök alkalmazása (78,6%):**
 - Decubitus matrac: 84,8%
 - Sarokgyűrű: 37,9%
 - Pozícionáló párna: 28,8%
- A betegek prevenációs célú **rendszeres mobilizálására** 86,9 %-ban volt szükség, dokumentáltan azonban csak 72,4% történt meg az előírásnak megfelelően.
 - Elmaradásként megjelölt okok:
 - Kevés ápoló (19 esetben)
 - Hanyagság (7 esetben)
 - Beteg ellenkezése (6 eset)

Javaslat, vitaindító gondolatok

- Szükséges az egységes szűrő módszer alkalmazása
- Fontos a kiváltó okok azonosítása
 - A szűrő módszer eredménye alapján az ápolási tevékenységek szakszerű tervezése
 - Az ápolási tevékenységek nyomon követhető, szakszerű dokumentálása
- Kiemelendő a prevenciós eszközös rendeltetés szerű használata
- A sebellátás egységes folyamatának alkalmazása
 - **folyamatos tájékoztatás**
- A higiénés szakember jelenléte a folyamatban
- A betegutak ismerete mellett az egységes ellátás biztosítása

Összegzés

- Célszerű az adatlapok kitöltéséhez egy tájékoztató összeállítása (egy nyelvet beszéljünk)
- **Oktatás, tájékoztatás jelentősége (minden szinten)**
- Szükség van olyan tájékoztató kidolgozására, amely közérthető nyelven, egyszerűen megfogalmazva segítséget nyújt a decubitus kialakulásának megelőzésében, a stádiumok felismerésében, valamint a már kialakult decubitus szakszerű kezelésében.

KÖSZÖNÖM MEGTISZTELŐ
FIGYELMÜKET